

דייג זקן ועורב

עמי מרכז סיביר
צייר גוסארוב

סמוך לנהר חי זוג זקנים. הייתה להם סירה עשויה מחמשה קרשים וגם רשת דיג עם חמש אבני משקולת. מדי יום יצא הזקן לדוג בנהר וכל פעם דג שני דגים קטנים, אותם הם אכלו ומהם חיו. אך פעם הדגים נעלמו. שלושה ימים הטיל הזקן את הרשת ולא תפס אף דג. הזקנים בכו מרוב צער והתכוננו כבר למות. האישה יצאה לטייגה לאסוף גרגירים, כדי איך שהוא להקל על הרעב. הזקנים הבינו שהעליבו את רוחות האדמה והאש ולכן נעלמו הדגים. צריך היה לפייס את האש, להאכיל אותה בשומן. מתישהו בעבר הייתה להם פרה אחת וממנה נשאר קצת שומן מיובש. שמו את השומן לתוך האש שבתנור. ולמחרת הזקן יצא אל הנהר אבל

מהר מאוד חזר וסיפר שמחצית הרשת נחתכה ואת המחצית השנייה אינו יכול להוציא, כי היא כבדה מאוד.

יצאה גם האישה ושניהם התחילו למשוך את הרשת, וכשהוציאו אותה אל החוף ראו ברשת דבר מה שחור. פתאום השחור הזה התחיל לדבר בקול אנוש "אל תהרוג אותי, זקן. לא אוכל להועיל לך הרבה, אך פעם אחת אוכל לעשות משהו לטובתכם. רק קח אותי לביתכם." ראו הזקנים שברשת יושב עורב גדול שמדבר כך והוא כנראה טבע בנהר. לקחו אותו, הזקן שם אותו תחת המעיל והביא הביתה. מאז התחיל הזקן שוב לדוג וברשת מצא עכשיו כל יום שלושה דגים. וכך חיו הזקן עם הזקנה ועם העורב. עברו ימים רבים, ויום אחד אמר העורב "אתם הצלתם אותי ממוות ולקחתם אותי לביתכם. עכשיו אספר לכם על עצמי. בעולם העליון חיות שלוש מלכות ואני האח הקטן שלהן. קוראים לי יוטורגן. הייתי גיבור בעל שריון כסף. בעבר לחמתי עם רוחות רעות של העולם התחתון. לכן קללה אותי

הרוח הרעה אקסקיו, ועשתה אותי לעורב. אבל
עכשיו אני הבראתי ונעשיתי חזק. אוכל להאכיל
אתכם.

וכך גם קרה. העורב עף בשמיים, ראה דברים
רבים והביא הביתה הכל שהזקנים רצו לאכול. מאז
הם לא סבלו רעב.

אלא זמן מה מאוחר יותר נפטרה האישה הזקנה.
לפני מותה הפצירה בבעלה לדאוג יפה לעורב.
ואחרי שקברו אותה אמר העורב "הגיע זמן שנלך
לבקר את האחיות שלי. שם אעשה אתך לאיש
עשיר!"

הם עזבו את ביתם ועפו לעולם העליון.
הם עפו זמן רב, אך בסוף ראו מרחוק בית-עיר.
אמר העורב "כאן ננחת. לך אתה לבית הזה. שם
בבית יושבת ובוכה אישה קשישה. זו אחותי
הבכורה. תשאל אותה מדוע היא בוכה. אם היא
תענה כי היא בוכה על אחיה הקטן אמור לה שתוכל
לספר לה על האח אם תיתן לך תיבת עץ שלה
בתמורה."

כפי שאמר העורב כך עשה גם הזקן. האישה

אמרה לו "תוכל לספר לי על אחי הקטן, אבל לא תקבל תיבת העץ שלי!" הזקן לא סיפר לה דבר, יצא מהבית ויחד עם העורב המשיכו לעוף.

ושוב ראו בית-עיר. שם חיה האחות האמצעית. הזקן חזר על דבריו הקודמים אלא שבמקום לבקש תיבת עץ ביקש צעיף כסוף. אך האישה ענתה "ספר לי על אחי הקטן, אך את צעיף הכסוף שלי לא אתן לך!"

הזקן והעורב הבינו שגם האחות הזו שכחה את אחיה. והם המשיכו לעוף. עפו עד שראו עוד בית-עיר. אמר העורב "כאן גרה אחותי הצעירה. גם כאן תציע לה לספר עלי, אבל בקש ממנה תיבת כסף."

הלך הזקן אל הצעירה, חזר על מילה במילה שאמר לו העורב, והצעירה קראה "סבא! קח את תיבת הכסף שלי ורק ספר לי מהר מה קרה לאחי הקטן! האם הוא חי?!"

סיפר לה הזקן על העורב, וגם הביא אותו אליה. הנערה והעורב התחבקו, שמחו מאוד לראות זה את זה והחליטו להכין נשף גדול.

בזמן הנשף קרא העורב אל הזקן ואמר לו "אחתן
אתך עכשיו עם אחותי הצעירה. נשוך את עצם
הכנף השמאלית שלי. שם נמצאים מי חיים. שתה
אותם ותעשה צעיר. מובן שדבר חתונתך עם אחותי
לא ימצא חן בעיני צעירים אחרים. הם יבואו וישאלו
מי אתה ומאין באת. אמור להם כי אתה גיבור ואיש
עשיר, ונפנף כל הזמן בידיך. השרירים שלך יתחילו
להתנפח ולחרוק מהמאמץ, וכולם יתחילו לפחד
ממך. אחרי החתונה תן מכה חזקה על תיבת
הכסף. ארמון יפה יתרומם ממנה ושם תוכלו לחיות.
הזקן עשה כפי שאמר לו העורב. שתה מי חיים
והבגדים שלו כמעט התפקעו בתפרים, כך גדל
ונעשה בריא. הוא הפך לגיבור צעיר והתחיל לחיות
בארמון עם אישתו הצעירה.
הם חיו הרבה זמן, ובמשך הזמן ילדיהם הולידו
להם נכד-גיבור. וזה כשגדל נלחם עם רוח רע
אקסקיו, וגבר עליה. אז העורב הפך שוב לאדם.
וזה כל הסיפור.